

Retningslinjer for valg og valgkomiteer i Delta

Vedtatt i representantskapets møte 27. november 2019.

1 Innledning

Disse retningslinjene gjelder Deltas valgkomiteer i valgkretsene og for Deltas sentrale valgkomite.

Valgkretsenes valgkomiteer forbereder valg og nominasjoner som skjer etter vedtektenes § 13.

Deltas sentrale valgkomite forbereder valg som skjer på representantskapsmøtet/kongressen, jfr. vedtektenes § 13 pkt 4 og 5 og § 14 .

Valg av ung-representanter til Deltas representantskap jfr. vedtektenes § 13 pkt. 3 organiseres av Deltas regionskontorer som har det administrative ansvaret for gjennomføringen av valget, jfr. endringer i hovedstyrets sak nr. 15-20.

Relevante bestemmelser i Deltas vedtekter knyttet til ovennevnte valg er:

- § 2 Definisjoner
- § 8 Lokal organisering
- § 13 Valg
- § 14 Representantskap/Kongress
- § 15 Hovedstyre

Utover hva som fremkommer av vedtektene, kan det fastsettes nærmere retningslinjer for de respektive valgkomiteenes arbeid, jfr. § 13.

Slike retningslinjer fastsettes og kan endres av Deltas representantskap. Hovedstyret har fullmakt til å tolke og å foreta avklaringer i forhold til retningslinjene.

2 Generelle retningslinjer

De prinsipper som fremgår av Deltas til enhver tid gjeldende etiske retningslinjer får anvendelse.

I alle valgprosesser i Delta skal det tas hensyn til representativitet med hensyn til kjønn, alder, yrkesbakgrunn, tariffområder og geografisk spredning m.v.

Følgende bestemmelser fremgår av vedtektene § 13 og den til enhver tid gjeldende forretningsorden for Delta representantskapsmøter:

- valgområder og valgkretser
- stemmerett
- valgbarhet
- skriftlig valg
- krav til flertall for å bli valgt
- prosedyre ved flere valgomganger
- bestemmelser om stemmelikhet

3 Stemmerett, stemmegivning

Vedtektenes §13:

Ved avstemming har hvert lokale ledd og hver MO, stemmer etter følgende stemmevekting: inntil 49 medlemmer 1 stemme

- 50 - 99 medlemmer 2 stemmer
- 100 - 149 medlemmer 3 stemmer
- 150 - 199 medlemmer 4 stemmer
- 200 - 299 medlemmer 5 stemmer
- 300 - 499 medlemmer 6 stemmer
- 500 - 799 medlemmer 7 stemmer
- 800 - 1199 medlemmer 8 stemmer

Deretter 1 stemme i tillegg for hver påbegynt 400.

Der hvor det lokale leddet har medlemmer i flere Delta-regioner bestemmes det lokale leddets totale antall stemmer av lokalledets totale medlemstall.

Stemmene fordeles deretter på de ulike regionene etter forholdsvis fordeling av medlemmene i de respektive Delta-regionene.

Ved avstemming i valgkrets YO har hver YO én stemme hver.

Ved avstemming i valgkrets Privat avgir lokale ledds tillitsvalgte stemme.

4 Valgbarhet

Vedtektene §13:

Medlemmene er valgbare i den valgkretsen hvor medlemmene har sitt arbeidssted.

Tillitsvalgte som har gått ut av sin ordinære virksomhet for å tiltre et fulltidsverv som avtale- eller organisasjonstillitsvalgt, er valgbare og skal telle med i den valgkretsen vedkommende hadde sin opprinnelige stilling.

Dersom det er tvil om hvor vedkommendes opprinnelige ansettelsesforhold var, skal virksomhetens forretningsadresse legges til grunn for valgbarheten.

Valgbare er Deltas yrkesaktive medlemmer som tilhører den aktuelle valgkretsen, dvs et medlem som har inntekt og betaler ordinær kontingent.

5 Gjennomføring av valg

Det vises til Deltas til enhver tid gjeldende forretningsorden vedr. valg vedtatt på representantskap/kongress. Sist vedtatte forretningsorden følger som vedlegg til disse retningslinjene.

6 Valgkretsens valgkomite

6.1 Valg, sammensetning og funksjonstid

Valgkretsens valgkomite velges innen utgangen av juni måned året før ordinær kongress i Delta. Funksjonstiden er fire år.

Deltas administrasjon organiserer og har det administrative ansvaret for at valgene og nominasjonene blir gjennomført.

6.2 Oppgaver for valgkretsens valgkomiteer

Valgkretsens valgkomiteer skal forberede og gjennomføre følgende valg og nominasjoner etter vedtektenes § 13:

- Valg av valgkretsens valgkomite
- Nominasjon av valgkretsens representant og vararepresentant til Deltas sentrale valgkomite
- Valg av valgkretsens representanter og vararepresentanter til Deltas representantskap
- Nominasjon av valgkretsens representanter og vararepresentanter til Deltas hovedstyre
- Foreta suppleringsvalg ved behov

6.2.1 Generelle bestemmelser

Valgkomiteen skal på egnet måte oppfordre Deltas lokale ledd og MO-er i valgkretsen til å fremme forslag til kandidater.

Der hvor lokale ledd og MO-er har medlemmer i flere valgkretser, har lokalledet forslagsrett i disse valgkretsene.

Forslag til kandidater skal minst inneholde navn, adresse, telefon, arbeidssted, stilling, tilknytning til yrkesorganisasjon, tidligere og nåværende organisasjonsverv.

Valgkomiteen skal forespørre samtlige kandidater om de ønsker å stille til valg, herunder om noen ønsker å stille til gjenvalg.

Forslag til kandidater som mottas etter valgkomiteens frist for innstilling, tas ikke med i valgkomiteens innstilling, men kan fremmes som benkeforslag under selve valghandlingen.

I tillegg til valgkomiteens innstilling, samt øvrige innsendte forslag på kandidater, kan det også fremmes benkeforslag på kandidater under valghandlingen.

Valgkomiteens innstilling skal foreligge slik at den kan sendes ut sammen med invitasjonen til valghandlingen.

Valgkomiteen har ansvaret for gjennomføringen av valghandlingen, men får praktisk bistand til innkalling, praktisk gjennomføring mv, av administrasjonen.

Leder av valgkomiteen leder normalt gjennomføringen av valghandlingen.

Leder av valgkomiteen er ansvarlig for å meddele resultatet av valget til regionskontoret, som uten opphold informerer Delta sentralt.

Når det gjelder bestemmelser om stemmerett, stemmevektning og valgbarhet vises det til vedtektenes § 13.

6.2.2 Valg av representanter og vararepresentanter til valgkretsens valgkomite

Vedtektene § 13:

- *Innen utgangen av juni måned året før ordinær kongress velges valgkretsens valgkomite etter forslag fra lokale ledd og MO-er.*
 - *Valgbare er Deltas yrkesaktive medlemmer som tilhører valgkretsen.*
 - *Valget er for en periode på fire år.*
 - *Vervet tiltres når valg er foretatt.*

Valghandlingen gjennomføres før utgangen av juni måned det år Delta avholder ordinær kongress.

Valgkretsens valgkomite består av minimum tre medlemmer, samt første og andre varamedlem. Medlemmene bør være representative for de tariffområdene/virksomhetene som er representert i valgkretsen.

Valgkretsens valgkomite konstituerer seg selv.

Dersom et medlem eller varamedlem til valgkomiteen blir foreslått som kandidat til de valg som skal foretas og aksepterer kandidaturet, skal vedkommende straks fratre sitt verv i valgkomiteen.

6.2.3 Nominasjon av kandidat som valgkretsens representant og vararepresentant til Deltas sentrale valgkomite

Vedtektene § 13:

- *Senest to uker før ordinært representantskapsmøte året før ordinær kongress nomineres en representant og en vararepresentant per påbegynt 10 000 yrkesaktive medlemmer (per 1. januar det året valget finner sted) fra valgkretsen til Deltas sentrale valgkomite etter innstilling fra valgkretsens valgkomite.*
 - *Valgbare er Deltas yrkesaktive medlemmer som tilhører valgkretsen.*
 - *Fra de regionale valgkretsene som omfatter flere enn ett fylke, bør ikke representant og vararepresentant kommer fra samme fylke.*
 - *Fra de nasjonale valgkretsene bør ikke representant og vararepresentant komme fra samme lokale ledd/MO.*

Nominasjonen må foreligge senest 14 dager før Delta avholder ordinært representantskap.

6.2.4 Valg av valgkretsens representanter og vararepresentanter til Deltas representantskap

Vedtektenes §13:

- *Innen utgangen av juni måned samme år som ordinær kongress avholdes, velges valgkretsens representanter til representantskapet etter innstilling fra valgkretsens valgkomite. I tillegg velges tilsvarende antall vararepresentanter, dog minimum 3.*
 - *Hvert valgområde har én representant per påbegynt 750 yrkesaktive medlemmer (per 1. januar det året valget finner sted).*
 - *I valgområdet for kommuner, fylkeskommuner og helseforetak fordeles valgområdets representanter forholdsmessig på de regionale valgkretsene etter medlemstallene. Alle fylkene i regionen bør være representert.*
 - *Fra de nasjonale valgkretsene bør ikke representanter og vararepresentanter komme fra samme lokale ledd/MO.*
 - *Valget er for en periode på fire år.*
 - *Vervet tiltres når valg er foretatt.*
 - *Valgbare er Deltas yrkesaktive medlemmer som tilhører valgkretsen.*

Valgmøtet avholdes innen utgangen av juni måned det år Delta avholder ordinær kongress.

6.2.5 Nominasjon av valgkretsens kandidat som hovedstyremedlem og to kandidater som varamedlemmer til hovedstyret

Vedtektenes §13

- *Innen utgangen av juni måned samme år som ordinær kongress avholdes, nomineres én kandidat til hovedstyremedlem og to – 2 – kandidater til varamedlemmer til hovedstyret per påbegynt 10 000 yrkesaktiv medlemmer (per 1. januar det året valget finner sted) fra valgkretsen etter innstilling fra valgkretsens valgkomite.*
 - *Valgbare er Deltas yrkesaktive medlemmer tilhører valgkretsen i regionen.*
 - *Fra de regionale valgkretsene som omfatter mer enn ett fylke bør ikke representant(er) og vararepresentant(er) komme fra samme fylke.*
 - *Fra de nasjonale valgkretsene bør ikke representant og vararepresentant komme fra samme lokale ledd/MO.*

Nominasjonsmøtet avholdes før utgangen av juni måned det år Delta avholder ordinær kongress.

Dersom det skal nomineres flere hovedstyremedlemmer fra valgkretsen, nomineres to personlige varamedlemmer til hvert av medlemmene.

6.2.6 Suppleringsvalg/-nominasjon

Vedtektenes §13

Foreta suppleringsvalg ved behov til varaplasser, og i de tilfeller det ikke foreligger flere varamedlemmer. Suppleringsvalget gjennomføres etter samme prosedyre som valgene ovenfor.

valgkomiteene kan, i tillegg til det som er nevnt ovenfor, få oppdrag i forbindelse med suppleringsvalg/-nominasjon.

6.3 Annet

Valgkomiteen utarbeider en oversikt over kostnader i forbindelse med sitt arbeidet.

Oversikten presenteres Deltas regionskontorer/Delta sentralt innenfor den frist som administrasjonen fastsetter.

Gjennomføring av valg/nominasjon og praktisk ansvar legges til Deltas regionskontorer/Delta sentralt.

7 Yrkes-, bransjeorganisasjonenes og yrkessammenslutningenes valgkomite

Vedtektene §13.2

Valgkrets YO er valgkrets for yrkesorganisasjoner, yrkessammenslutninger og bransjeorganisasjoner i Delta. Heretter kalt YO.

Valgkrets YO består av én representant fra hver yrkesorganisasjon, yrkessammenslutning og bransjeorganisasjon.

YO-enes valgkomite har ansvaret for gjennomføringen av valg- og nominasjonshandlingene, men får praktisk bistand til innkalling, praktisk gjennomføring mv, av Deltas administrasjon.

Det vises til pkt 6.2.1 Generelle bestemmelser.

7.1 Valg av Yrkes-, bransjeorganisasjonenes og yrkessammenslutningenes valgkomite

Vedtektene §13.2

- Innen utgangen av juni måned året før ordinær kongress velges YO-enes valgkomité etter forslag fra YO-ene.
 - Valgbare er YO-enes yrkesaktive medlemmer.
 - Valget er for en periode på fire år.
 - Vervet tiltres når valg er foretatt.

7.2 Nominasjon av kandidat som YO-enes representant og vararepresentant til Deltas sentrale valgkomite

Vedtektene §13.2

- Senest to uker før ordinært representantskapsmøte året før ordinær kongress nomineres én representant og én vararepresentant fra YO-ene til Deltas sentrale valgkomité etter innstilling fra YO-enes valgkomité.
 - Valgbare er YO-enes yrkesaktive medlemmer.
 - Representant og vararepresentant bør ikke komme fra samme YO.

7.3 Nominasjon av kandidat som hovedstyremedlem og to kandidater som varamedlemmer til hovedstyret

Vedtektene §13.2

- Innen utgangen av juni måned samme år som ordinær kongress avholdes, nomineres én kandidat til hovedstyremedlem og to – 2 – kandidater som varamedlemmer til hovedstyret etter innstilling fra YO-enes valgkomité.
 - Valgbare er YO-enes yrkesaktive medlemmer.
 - Representant og vararepresentanter bør ikke komme fra samme YO.

8 Valgordning for ung-representanter i Deltas styrende organ

8.1 Praktiske forhold

8.1.1 Generelt

Valg av ungrepresentanter jfr. vedtektenes § 13, nr. 3 organiseres av Deltas regionskontor, som har det administrative ansvaret for å forberede og gjennomføre valget.

De unge som engasjerer seg i Delta (her forstått som de som deltar på regionens Ung-arrangement) er de som får avgjøre hvem som skal representere de unge i Deltas representantskap. Dette fordi det kan øke engasjement og interessen for å være tilstede på campen, og for å gi campen legitimitet både som fagarena og valgarena.

Valg av regionenes ungrepresentanter gjennomføres på Delta Camp eller på et regionalt arrangement i hver region. Valget gjennomføres på arrangementets siste dag, for at deltakerne skal få tid til å bli kjent og slik sett danne seg en oppfatning om hvem som best kan representere unge medlemmer i representantskapet.

Medlemmer mellom 18 og 25 år (dvs som fyller 25 år i løpet av valgåret) informeres elektronisk om at valg av en ungrepresentant og minst tre vararepresentanter skal foregå på et regionalt arrangement (f.eks. regionens Delta Camp) innen utgangen av juni det året ordinær kongress i Delta avholdes.

Sammen med invitasjonen til det regionale arrangementet (Delta Camp), informeres medlemmene om at regionens ungrepresentanter skal velges på arrangementet. Medlemmene anmodes om å fremme forslag til kandidater til ungrepresentant og vararepresentanter.

Forslag på kandidater meldes til regionskontoret, som legger frem de innkomne forslagene og presenterer kandidatene på valgmøtet. Kandidatene bør være tilstede under valget. Benkeforslag på andre kandidater kan også fremmes under valghandlingen.

Når regionskontoret har presentert kandidatene gjennomføres valget.

Regionskontoret informerer Deltas hovedkontor om resultatet av valget omgående.

8.1.2 Stemmerett i Delta Ung

Medlemmer i Delta som er mellom 18 og 25 år.

De ung- og vararepresentantene som er tillitsvalgte i inneværende valgperiode (selv om disse er over 25 år), og som er tilstede på campen/regionarrangementet.

8.1.3 Valgbarhet i Delta Ung

Medlemmer mellom 18 og 25 år er valgbare i den regionen hvor de har sitt arbeids- eller studiested.

8.2 Valg av regionenes ung-representanter og vararepresentanter til representantskapet

Vedtektene §13.3

Innen utgangen av juni måned samme år som ordinær kongress avholdes, velges det ung-representanter til representantskapet. Det velges en representant med minimum tre vararepresentanter per påbegynt 10 000 yrkesaktive medlemmer (per 1. januar det året valget finner sted) fra hver Delta-region.

- *Valgbare er Deltas medlemmer under 25 år i valgåret i regionen.*
- *Valget skjer etter forslag fra og av Deltas medlemmer under 25 år i valgåret i Delta-regionen.*
- *Fra Delta-regioner som omfatter flere enn ett fylke, bør ikke representant og vararepresentanter kommer fra samme fylke.*

8.3 Nominasjon av en ungrepresentant og vararepresentanter til hovedstyret

Kongressen skal forestå valg av ungrepresentant med tre vararepresentanter til hovedstyret, jfr vedtektene § 13, pkt 5. [MJ1]

Kongressen skal velge blant de regionale ungrepresentantene i representantskapet.

Ungrepresentant og vararepresentanter til hovedstyret nomineres på den landsdekkende Ung-konferansen/Delta Camp samme år som kongress gjennomføres.

Nominasjonen skal skje av og blant de regionale ungrepresentantene som skal representere medlemmer under 25 år den kommende 4-årsperioden.

Nominasjonen må være Deltas sentrale valgkomite i hende to uker før Kongressen.

Deltas administrasjon tilrettelegger for nominasjonsprosessen, og informerer Deltas sentrale valgkomite om resultatet.

9 Deltas sentrale valgkomite

9.1 Valg, sammensetning og funksjonstid

Vedtektene §13.4

Representantskapet, jfr. § 14, forestår følgende valg:

Året før ordinær kongress velges en valgkomité bestående av ett medlem med varamedlem fra hver valgkrets med varamedlem og ett medlem med varamedlem fra yrkesorganisasjonene-, yrkessammenslutningene og bransjeorganisasjoner.

- *Valget skjer blant de nominerte fra valgkretsene.*
- *Valget er for en periode på fire år.*
- *Vervet tiltres når valg er foretatt.*

Representant og vararepresentant bør ikke komme fra samme fylke/MO/YO.

Når nominasjonene fra valgkretsene foreligger, (senest to uker før ordinært representantskapsmøte året før ordinær kongress) skal administrasjonen meddele disse til sittende leder av den sentrale valgkomiteen.

På grunnlag av nominasjonene setter den sittende sentrale valgkomiteen opp en samlet oversikt som følger innstillingen på medlemmer og varamedlemmer til ny sentral valgkomite.

Dersom et medlem eller varamedlem til Deltas sentrale valgkomite blir foreslått som kandidat til de valg som skal foretas av kongressen og aksepterer kandidaturet, skal vedkommende straks fratre sitt verv i den sentrale valgkomiteen.

Deltas sentrale valgkomite konstituerer seg selv.

Deltas sentrale valgkomite skal forberede valg, som foretas av representantskapet/kongressen, jfr vedtektene § 13, pkt. 4 og 5.

Lederen av Deltas sentrale valgkomite presenterer valgkomiteens innstilling og hvor evt. flertalls-/mindretallsinnstilling fremgår.

9.2 Valg av Deltas leder og nestledere

Innstillingen fra Deltas sentrale valgkomite til disse vervene skal følge innkallingen til kongressen, og må foreligge senest seks uker før kongressen.

Den sentrale valgkomiteen skal oppfordre Deltas organisasjonsledd (jfr vedtektenes §7) til å fremme forslag på kandidater til disse vervene.

Den sentrale valgkomiteen skal forespørre samtlige kandidater om de ønsker å stille til valg, herunder om noen ønsker å stille til gjenvalg.

Forslag til kandidater som mottas etter valgkomiteens frist for innstilling tas ikke med i innstillingen fra den sentrale valgkomiteen, men kan fremmes som benkeforslag på kongressen.

I tillegg til valgkomiteens innstilling, samt øvrige innsendte forslag på kandidater, kan det også fremmes benkeforslag på kandidater under valghandlingen.

9.3 Valg av hovedstyremedlemmer og varamedlemmer til Deltas hovedstyre

Når nominasjonene fra valgkretsene foreligger, (innen utgangen av juni måned det året Delta avholder ordinær kongress) skal disse meddeles lederen av den sentrale valgkomiteen.

På grunnlag av nominasjonene setter den sentrale valgkomiteen opp en samlet oversikt som følger innstillingen på leder og nestleder.

På Deltas kongress i 2012 ble følgende vedtatt i sak 12-07:

Vedtektenes § 12 er slik å forstå at opprykk for personlig vara også benyttes før valg i tilfelle hvor en nominert kandidat ikke lenger er aktuell til det vervet vedkommende er nominert til.

Kongressen/representantskapet avventer valg i de tilfeller en valgkrets ikke lenger har nominert kandidat til valg på representantskapet/kongressen.

9.4 Valg av ungrepresentant med vararepresentanter til Deltas hovedstyre

Se retningslinjenes pkt 8. *Valgordning for ung-representanter i Deltas styrende organ.*

9.5 Valg av tre medlemmer og tre varamedlemmer til Deltas kontrollutvalg

Den sentrale valgkomiteen skal fremme forslag på leder, nestleder, medlem og tre varamedlemmer.

Medlemmer og varamedlemmer av kontrollutvalget kan ikke være medlemmer av representantskapet.

9.6 Suppleringsvalg

Vedtektene § 13.5

Suppleringsvalg foretas kun til varaplasser og i de tilfellene der det ikke foreligger flere varamedlemmer.

Det foretas ikke suppleringsvalg dersom leder, 1. eller 2. nestleder fratrer sitt verv i perioden med mindre to av disse fratrer.

Representantskapet kan blant hovedstyrets øvrige medlemmer velge ny 2. nestleder dersom leder, 1. eller 2. nestleder fratrer sitt verv i perioden..

Sentral valgkomite kan i perioden få oppdrag i forbindelse med suppleringsvalg.

Suppleringsvalgene gjennomføres etter samme prosedyre som valgene ovenfor.

9.7 Økonomi og administrativ støtte

Den sentrale valgkomiteen utarbeider eget kostnadsoverslag som presenteres Deltas administrasjon.

Den sentrale valgkomiteen kan henvende seg til Deltas administrasjon vedrørende behov for praktisk bistand.

Endringer:

- Pkt. 4.2 Oppgaver for den sentrale valgkomitéen – Nytt pkt. 4.2.4 vedtatt på Deltas kongress 13.-15.11. 2012 i sak 12-07
- Tilpasninger av Retningslinjer for Deltas valgkomitéer på bakgrunn av endringer i Deltas vedtekter i representantskapet 13-06 og 14-06.
- Valgordning for Ung i Delta er lagt inn i retningslinjene. Vedtatt på Deltas representantskap 2015 i sak 15-08.
- Medlemsorganisasjonene ble lagt til i Retningslinjer for Deltas valgkomitéer etter vedtak i representantskapet 2015.
- Yrkesorganisasjonene ble lagt til i Retningslinjer for Deltas valgkomitéer etter vedtak i representantskapet 2018.
- Nye retningslinjer ble vedtatt i representantskapet 2019, som en følge av organisasjonsendringene i OU-prosessen 2016-2019.

Det vises til Deltas til enhver tid gjeldende forretningsorden vedrørende valg vedtatt på representantskap/kongress:

1. Valg

- 1.1 Valg skjer skriftlig når det foreligger mer enn ett forslag eller en representant krever det.
- 1.2 Bare foreslåtte kandidaters navn kan føres opp på stemmeseddelen.
- 1.3 Det er anledning til å stemme blankt.
- 1.4 Bruk av feil stemmeseddel eller stemmesedler som ikke inneholder foreslåtte kandidater, eller et større antall kandidater enn det som skal velges eller hvor ett navn er oppført flere ganger skal forkastes. Det er anledning til å føre opp et færre antall kandidater enn det som skal velges.
- 1.5 Blanke eller forkastede stemmer telles ikke med og trekkes i fra det samlede stemmetall som er i salen under votering.
- 1.6 Gyldig vedtak krever absolutt flertall, dvs. mer enn 50 % av stemmene i salen under votering, og den kandidat som har oppnådd absolutt flertall er valgt.
- 1.7 Ved stemmelikhet foretas bundet omvalg mellom de to kandidater som har oppnådd flest stemmer. Stemmelikhet ved omvalg avgjøres ved loddtrekning.
- 1.8 Er det flere kandidater til ett verv føres ett av de foreslåtte kandidatenes navn opp på stemmeseddelen. Dersom ingen av kandidatene oppnår absolutt flertall tas den som har fått færrest stemmer ut. Mellom de som har fått flest stemmer foretas bundet omvalg.
- 1.9 Skal flere velges samtidig ved samme avstemning kan stemmeseddelen inneholde inntil det antall forskjellige kandidater som det skal velges ved vedkommende avstemning.

De kandidater som har fått absolutt flertall anses som valgt.

Det holdes dernest bundet omvalg mellom de gjenstående kandidater som har fått flest stemmer. Den eller de kandidater som har fått absolutt flertall er valgt. Samme prosedyre gjentas frem til samtlige kandidater som valget gjelder er valgt.